

Začiatok – Judák:

Kedves teštvérek!

Legnad'obb dísze a Balatonnak Tihán, a bencész kolostorral, amej ezer-ötvenötben épült első Andráš kiráj idejében. Süz Márianak és szent Ányoš püšpöknek volt sentelve. Már messiről látni az égbe mutató tornokat. Ezek jelzik nemčak a ősi építméñt, de a kerestéñ értékeket iš.

A templom belšejét is freškók disítik, mejek Lotz Károj művei, a: Hit, Reméñ és a Seretet.

- pokračovanie Mons Z. Ďurčo:

A közép-Európai országok kialakulásának alapvető feltételei a keresztény hit terjedése, keresztény intézmények alapítása és a keresztény kultúra megszilárdulása volt. Így vált a kereszténység olyan eszközzé, amely a különböző törzseket nagyobb közösségekké kovácsolta, és egy új létezési formát nyújtott nemcsak helyi, de nemzetközi szinten is. Történt ez számos kitűnő egyéniség által, akik a kereszténységet személyes célkitűzésként fogadták, és próbálták életüket az evangéliumi értékek alapján formálni, amely az Isten és felebaráti szereteten alapul.

Ebben az értelemben nem feledkezhetünk meg Szent II. János Pál pápa gondolatáról, aki nemcsak nemzeti, de összeurópai szinten is úgy vélekedett, hogy a keresztény evangelizáció „adta meg a civilizációk és a nemzetek kultúrájának alapját”. A keresztény hit formálta a kontinens kultúráját és elválaszthatatlanul összekapcsolódott annak történelmével.

A 4. – 5. századi Európában új etnikumok mozgása figyelhető meg. A pogány világ, arianizmushoz kötődő keresztények és a katolikus tanítást valló keresztények találkozásának helyszíne elsősorban Gallia tartománya volt.

Az első missziós központok a régi római városokban keletkeztek. Bátor püspökök erős egyénisége, mint pl. Szent Ányosé, védelmet és biztonságot garantált a helyi lakosság számára, mivel nem vészett ki belőlük a lelkipásztori gondviselés – ami egyúttal elismerést váltott ki a betörő törzsek körében is. Így a germánok betörései ellenére a 4. és 5. században körülbelül 125 gall püspökség őrizte meg identitását, ezáltal a szó szoros értelmében a katolikus keresztény hit és a római kultúra központjává váltak.

Ezen a téren Szent Ányos püspök erős személyiségének kiemelkedő szerepe volt. Időszámításunk szerint 358 körül született, valószínűleg római családban, amely az ariánus gótok elől menekült későbbi hazájába, Magyarországra. Először remeteként élt, később megválasztották Orleans-i püspöknek.

Több antik forrás Aurelianum (ez Orleans város római megfelelője) megmentőjének tekinti, mivel 451-ben legyőzte Attila hódító hordáit. A támadás alatt a város lakóit arra szólította fel, hogy imádkozzanak Istenhez, aki erőt ad nekik az ellenálláshoz. Ezen felül elindult Arles városába, hogy meggyőzze a patrícius Aetiust, hogy segítsen légiójával a város védelmében. A legenda szerint Aetius felmentő serege késett, így a szent életű püspök az ég felé fohászkozott a város falairól, miközben kezével Loire-ból származó homok szórt le. Ekkor minden egyes homokszem darázssá változott, és ezek hada visszavonulásra kényszerítette a barbár seregeket. Ám a püspök a győzelem után sem maradt tétlen, naponta felment az őrtorony tetejére és figyelmeztette a várost a lehetséges ellentámadásra. 95 éves korában halt meg 435 körül. Sírja zarándokhellyé vált, akárcsak tours-i Szent Márton püspöké.

A X. század 70-es éveiben egy anonim szerzetes összeállított egy gyűjteményt Szent Ányos történetéről és csodáiról *Miracula sancti Aniani* néven. Minden bizonnyal ez is hozzásegített ahhoz, hogy tisztelete elterjedt egész Magyarországon, és ez vezette András királyt arra, hogy tiszteletére templomot építtessen.

Ma szeretnénk hálatelt szívvel tudatosítani, hogy Szent Ányoshoz hasonló személyiségeknek köszönhetjük ama hatalmas integrációs folyamatot, amelynek következménye az európai nemzetek keresztény és humanista

irányú fejlődése volt. Találón fejezte ki Wolfgang Amadeus Goethe: „Európa anyanyelve a kereszténység”.

Teodor Heuss, a Német Szövetségi Köztársaság első elnöke a 2. világháború után kijelentette, hogy Európát három jelképes oszlop tartja: az Athéni Akropolisz, a római Capitolium és a jeruzsálemi Golgota - hegy. Ezzel az európai történelem görög, római, és a kettőt egybekötő keresztény alapra gondolt.

Az Akropolisz a kutató és érzékeny görög szellemet jelenti, amely a filozófia útján keresi az élet értelmét.

A római Capitolium jelenti a „leges”-t, a törvényt, amelynek célja a szabadság védelme és a hatalom megosztása. A görögök és rómaiak három erőt alkalmaztak, melyek a történelmet előre vitték: éhséget, szeretetet és hatalmat.

A Golgota jelenti a tisztulás útját: az éhségtől, az eros-tól és a hatalomtól a kereszt és a feltámadás által.

A kereszténység nagy érdeme kétségkívül az, hogy nem csak hirdeti, de meg is éli a tanítást, amely az embert a természetfelettihez vezeti. Emellett összekapcsolja az olyan nagy lelki irányzatokat mint a görög filozófia, a római jog és a Biblia tanítása. A kereszténység olyan magas szintű intézmények által kapcsolta össze Európa népeit, mint a kolostorok, iskolák, egyetemek. Mind a mai napig el kell ismernünk, hogy a középkori és posztközépkori keresztény történelem gyümölcseiből élünk. Tagadhatatlan és vitathatatlan, hogy mindaz, amit ma nyugat-európai örökségnek tartunk, legyen az művészet, szociális gondoskodás, tudomány vagy technika, az mind az Egyház alapjaiból, főként annak kolostoraiból és egyetemeiből nőtt ki.

Nem felejtethetjük el azt a valóságot sem, hogy a kereszténység a mi történelmi fejlődésünkben is fontos szerepet játszott. Nekünk is évszázadokon át közvetítette a keresztény szellemben megformált értékeket, amelyek a kommunista diktatúra alatt sem veszték ki, sőt elősegítette annak megszűnését.

Ez mind arra kötelez bennünket, hogy ne csak a nézőpontunk, de a kapcsolatunk is felelősségteljes legyen, mivel a mi szomszédos magyar és

szlovák nemzeteink kialakulása összefonódott a kereszténységgel, mégpedig Szent Cirill és Metód, Szent Adalbert missziós tevékenységével, Szent István király hittérítésével, Szent Imre, Szent Mór, Szent Zoerárd és Benedek, Szent Beszteréd, Szent László király, Szent Erzsébet kultuszával, stb...

Ma szeretnénk megköszönni a hit és a béke ajándékát, amelyet megélhetünk, de legyen ez a nap felhívás is, hogy keresztény értékeinket óvjuk és becsüljük, hogy azokat jól éljük és megőrizzük a következő generációnak. Tanúi vagyunk annak, hogy különösen Európában a mi nemzeti és keresztény értékeink sok oldalról megkérdőjelezik és nevetségessé teszik. Ezt nem hagyhatjuk annyiban!

Christoph Schönborn bécsi érsek 2016 szeptemberében, Szűz Mária nevének ünnepén, hálaadó szentmisét mutatott be Bécs 1683-as török megszállás vége alkalmából. Többek között ezt mondta: „Keresztény örökségünket eltékozoltuk és szétdobáltuk, és most csodálkozunk, hogy néz ki Európa. Olyanná váltunk, mint a tékozló fiú, aki apjának értékes vagyonát, keresztény értékeit elvesztette. Most, amikor segítséget szenvedünk, kijelentettük, hogy ez az örökség oly sok szempontból hiányzik. Nemcsak gazdaságilag – később az is eljön – főként emberi, vallási szempontból és a hit kérdéseiben. Mi lesz Európával...? Ez tőlünk is függ.”

Kálvária hegye arra emlékeztet, hogy Krisztus szenvedése, halála és feltámadása által lettünk megváltva. Ez a megváltás minden emberre érvényes, akik valaha éltek és élni fognak. Isten szemszögéből minden ember meghívást kapott a megváltásra az ő kimondhatatlan szeretete által.

Európának, de az egész világnak akkor van jövője, ha Szent Ányoshoz hasonló emberek lesznek benne. Minőségi emberek, akik mindig hatalmas lelki erőfeszítések árán fogják összekapcsolni a hit titkát a mindennapi élettel, tehát az felebaráti szolgálattal.

Ezért számunkra is fontos, hogy a szentek tisztelete ne csak történelmi emlékezésből álljon, de igyekezzünk követni példájukat, így jobba és értékesebbé alakítva saját magunk és felebarátaink életét.

Szent Ányost Orleans városának mennyei védelmezőjeként tisztelik, ahol ősrégi hagyomány alapján a mai napon mézeskalácsból készített kismalacot ajándékoznak a gyerekeknek, melyre cukormázzal ráírják nevüket. Ezért a mai napnak nagyon örülnek a gyerekek. Vigyük hát mi is magunkkal a mai ünnep által azt az örömteli tudatot, hogy mindannyian Isten gyermekei vagyunk, akiknek neve be van írva az Élet könyvébe, és tanuljuk meg mai szentüktől, hogy védjük meg „fogadott fiúságunkat”. Egyúttal kérjük, hogy járjon közben értünk, ahogy azt kifejeztük a szentmise könyörgésében: óvjon meg minket minden külső és belső veszedelemtől, és vezessen minket az életszentség és üdvösség útján. Ámen